

VÝROČNÁ SPRÁVA 2011

Zhrnutie (SK)

eiopa

EUROPEAN INSURANCE
AND OCCUPATIONAL PENSIONS AUTHORITY

Zhrnutie

Zhrnutie

Rok 2011 znamenal začiatok fungovania Európskeho orgánu pre poisťovníctvo a dôchodkové poistenie zamestnancov (EIOPA) ako európskeho orgánu dohľadu. Jeho hlavné priority v roku 2011 sa týkali týchto oblastí:

1. Solventnosť II,
2. dôchodkové poistenie zamestnancov,
3. ochrana spotrebiteľa a finančné inovácie,
4. kolégiá orgánov dohľadu a cezhraničné riadenie a riešenie kríz,
5. finančná stabilita.

Zhrnutie

1. Solventnosť II

V roku 2011 sa orgán EIOPA zameril na prípravu finálneho súboru regulačných opatrení pre rámec Solventnosť II, návrh noriem a usmernení.

Jedným z hlavných úspechov orgánu EIOPA v roku 2011 bola správa o piatej kvantitatívnej štúdii vplyvu (QIS5), v ktorej sa sumarizujú možné vplyvy vykonávacích opatrení navrhnutých pre regulačný rámec Solventnosť II. QIS 5 je doteraz najambicióznejšia a najkomplexnejšia štúdia vplyvu vo finančnom sektore, do ktorej sa priamo zapojilo viac než 2 500 subjektov a 100 orgánov dohľadu z členských štátov a orgánu EIOPA, pričom spolupráca prebiehala takmer celý rok.

Orgán EIOPA začal oficiálne verejné konzultácie v roku 2011 v dvoch oblastiach, pričom najdôležitejšie boli včasná diskusia s odvetvím a príprava. Konzultácie sa týkali návrhu noriem a usmernení o výkazníctve a zverejňovaní a usmernení v súvislosti s vlastným posúdením rizika a solventnosti (ORSA).

Na konci roku 2011 orgán EIOPA odovzdal Európskej komisii ďalšie poradenstva týkajúceho sa kalibrácie modulu upisovacieho rizika neživotného poistenia. V oblasti rizika katastrofy orgán EIOPA poskytol konečné odporúčanie k vykonávacím opatreniam týkajúcim sa niektorých otázok katastrofického rizika neživotného a zdravotného poistenia.

Niekoľko pracovných skupín ukončilo svoju činnosť v roku 2011, ktorej výsledkom bolo uverejnenie týchto správ: „Kalibrácia faktorov rizika poistného a rezerv v štandardnom vzorci Solventnosť II“ a „Správa pracovnej skupiny o očakávaných ziskoch z budúceho poistného“.

Napokon, od vzniku skupiny zainteresovaných strán v poisťovníctve a zaisťovníctve orgánu EIOPA využíval orgán EIOPA ich odbornosť a široké spektrum názorov a záujmov a aktívne zapájal svojich členov do hlavných aspektov rámca Solventnosť II.

2. Dôchodkové poistenie zamestnancov

Činnosť orgánu EIOPA v oblasti dôchodkového poistenia zamestnancov sa v roku 2011 zameriavala hlavne na prípravu odpovede orgánu na výzvu Európskej komisie na poskytnutie poradenstva o revízii smernice 2003/41/ES o činnostiach a dohľade nad inštitúciami zamestnaneckého dôchodkového zabezpečenia.

Práca na výzve na poskytnutie poradenstva bola zorganizovaná do štyroch podskupín, ktoré pracovali na úlohách súčasne, ale všetky podliehali Výboru pre dôchodkové poistenie zamestnancov

V roku 2011 ukončil orgán EIOPA sériu správ založených na prieskumoch, ktoré sa týkali požiadaviek na výkazníctvo, rizík spojených s DC systémami a predvstupovými informáciami. Cieľom týchto prieskumov bolo zabezpečiť technický základ pre odpoveď na výzvu na poskytnutie poradenstva. V roku 2011 zorganizoval orgán EIOPA dve verejné konzultácie týkajúce sa jeho návrhu poradenstva. Prvá sa uskutočnila v čase od 8. júla 2011 do 15. augusta 2011 a týkala sa vybraných aspektov výzvy na poskytnutie poradenstva. Druhá sa uskutočnila v čase od 25. októbra 2011 do 2. januára 2012 a týkala sa celého návrhu poradenstva.

Okrem toho v roku 2011 predložil orgán EIOPA Európskemu výboru pre systémové riziká (ESRB) svoj príspevok o požiadavkách na údaje pre inštitúciu zamestnaneckého dôchodkového zabezpečenia a uverejnil svoju pravidelnú správu o vývoji na trhu.

3. Ochrana spotrebiteľa a finančné inovácie

Od prvého dňa svojej existencie považuje orgán EIOPA ochranu spotrebiteľa za základ svojej činnosti a za oblasť, ktorá si vyžaduje zmeny. Z tohto dôvodu orgán EIOPA postupoval v problematike ochrany spotrebiteľa a finančných inovácií proaktívne.

V roku 2011 pripravil orgán EIOPA „Návrh usmernení o vybavovaní sťažností poisťovníami“, „Správu o najlepších postupoch pri vybavovaní sťažností poisťovníami“ a dokončil „Správu o finančnej gramotnosti a vzdelávacích iniciatívach príslušných orgánov“. Orgán EIOPA takisto zhromaždil údaje o spotrebiteľských trendoch od svojich členov s cieľom pripraviť úvodný prehľad, ktorý by analyzoval tieto trendy a podával by o nich správy.

Okrem toho orgán EIOPA prispel k revízii smernice o sprostredkovaní poistenia, ktorú uskutočnila Európska komisia, pričom vykonal rozsiahly prieskum sankcií (trestných aj administratívnych) stanovených vo vnútroštátnych predpisoch členských štátov za porušenie ustanovení smernice o sprostredkovaní poistenia.

Vonkajšie záväzky vrátane využitia odborných príspevkov dvoch skupín zainteresovaných strán orgánu EIOPA a zorganizovania prvého ročníka „Dňa stratégie ochrany spotrebiteľov“ mali tiež zásadný podiel na dosiahnutí cieľov v roku 2011.

¹Táto a ďalšie publikácie sú k dispozícii na webovej stránke orgánu EIOPA v časti „Publications“ (publikácie).

4. Kolégiá orgánov dohľadu a cezhraničné riadenie a riešenie kríz

Úlohy orgánu EIOPA presahujú bežnú regulačnú činnosť a zahŕňajú konkrétne povinnosti dohľadu vrátane posilnenej úlohy ako člena rôznych kolégií orgánov dohľadu.

Celkový strategický cieľ práce orgánu EIOPA v kolégiách je upevniť postavenie spoločenstva orgánov dohľadu Európskeho hospodárskeho priestoru (EHP) vo vzťahu k poisťovacím skupinám pôsobiacich v cezhraničnom meradle v prospech skupinového a individuálneho dohľadu. V roku 2011 bolo registrovaných v Európskom hospodárskom priestore približne 89 poisťovacích skupín s cezhraničnými podnikmi. V priebehu roka sa pre 69 skupín zorganizovali kolégiá orgánov dohľadu s najmenej jedným zasadnutím alebo jednou telekonferenciou. Ako orgány dohľadu nad skupinou pri organizácii týchto podujatí pôsobilo celkovo 14 vnútroštátnych orgánov dohľadu. Orgán EIOPA sa počas úvodnej fázy v prvom roku po svojom založení zúčastnil na zasadnutí a/alebo telekonferencii kolégií 55 skupín.

Na začiatku roka 2011 orgán EIOPA v spolupráci s inými európskymi orgánmi dohľadu vytvoril súbor predbežných postupov pre riešenie mimoriadnych situácií. V marci 2011 bol vymenovaný vyslaný národný expert v oblasti krízového riadenia a orgán EIOPA začal s vývojom stáleho rámca krízového riadenia. Kľúčovým prvkom bolo vytvorenie strategickej politiky v oblasti krízového riadenia. Na konci roka 2011 pracovná skupina pre krízové riadenie predložila komplexný rozhodovací rámec pre predchádzanie krízam a krízové riadenie.

5. Finančná stabilita

Spoločnou témou iniciatív orgánu EIOPA v oblasti finančnej stability v roku 2011 bolo v ranej fáze zistiť trendy, potenciálne riziká a slabé miesta vyplývajúce z mikroekonomického a makroekonomického vývoja a v prípade potreby informovať príslušné inštitúcie EÚ. To sa dosiahlo špecifickým a pravidelným monitorovaním trhu, zdieľaním informácií a diskusiami o zmierňujúcich opatreniach vo Výbore pre finančnú stabilitu (FSC). V súlade s uvedeným cieľom pripravil Výbor pre finančnú stabilitu orgánu EIOPA v októbri 2011 svoj prvý (pilotný) prehľad rizík obsahujúci spoločný súbor kvantitatívnych a kvalitatívnych ukazovateľov, ktoré pomáhajú identifikovať a merať systémové riziko. Tento prehľad rizík je potrebné ďalej rozvíjať spoločným úsilím európskych orgánov dohľadu a Európskeho výboru pre systémové riziká (ESRB).

V priebehu roka 2011 bol orgán EIOPA aktívnym členom riadiaceho výboru ESRB, ktorý bol založený s cieľom pomáhať v rozhodovacom procese ESRB. Orgán EIOPA bol tiež členom poradného výboru pre technické otázky (ATC) ESRB a jeho technických podvýborov s hlavným cieľom identifikovať potenciálne systémovo dôležité otázky v odvetví poisťovníctva a inštitúcií zamestnaneckého dôchodkového zabezpečenia. Okrem toho bol EIOPA členom spoločnej odbornej skupiny ATC a poradného výboru pre vedecké otázky (ASC) zaoberajúcou sa regulačnou úpravou vystavenia sa štátnym rizikám.

V roku 2011 tri európske orgány dohľadu a orgán ESRB podpísali spoločnú „Dohodu o zriadení osobitných dôverných postupov pri sekretariáte orgánu ESRB s cieľom chrániť údaje o jednotlivých finančných inštitúciách a údaje, na základe ktorých sa môžu identifikovať jednotlivé finančné inštitúcie“.

Orgán EIOPA tiež začal pripravovať databázu aktuálnych a historických údajov pre inštitúcie zamestnaneckého dôchodkového zabezpečenia a poisťovne a zaistovne v Európskej únii.

V priebehu roka 2011 vykonal orgán EIOPA harmonizované celoeurópske základné a nízko výnosové záťažové testovanie v odvetví poisťovníctva v spolupráci s ESRB, ECB a EBA.

V júni a decembri 2011 zverejnil orgán EIOPA dve polročné správy o finančnej stabilite, ktoré obsahovali posúdenie ekonomickej spoľahlivosti európskeho poistenia, zaistenia a inštitúcií zamestnaneckého dôchodkového zabezpečenia. V decembri 2011 predložil orgán EIOPA na verejnú konzultáciu súbor vzorov vykazovania údajov potrebných na pravidelné hodnotenie rizika v odvetví a sledovanie finančného vývoja po nadobudnutí platnosti rámca Solventnosť II.

Externá komunikácia

Jednou z nových úloh orgánu EIOPA je podporovať dialóg a spoluprácu s orgánmi dohľadu mimo Európskej únie. V priebehu roka 2011 posilnil orgán EIOPA existujúce vzťahy, inicioval nové dialógy a kontakty v oblasti regulácie a dohľadu, aktívne sa zapájal do medzinárodnej normalizačnej činnosti a pripravil pôdu na privítanie nového pozorovateľa orgánu EIOPA v roku 2012 – chorvátskej agentúry pre dohľad nad finančnými službami. Okrem toho boli Európskej komisii včas predložené prvé návrhy správ o posudzovaní rovnocennosti troch právnych systémov (Švajčiarsko, Bermudy a Japonsko).

EIOPA tiež pokračoval v činnostiach týkajúcich sa konvergenie a kultúry dohľadu tým, že ponúkol osvedčený školiaci program. V roku 2011 orgán EIOPA a ďalšie orgány dohľadu zorganizovali 21 medziodvetvových a odvetvových seminárov. Okrem toho usporiadal orgán EIOPA tri verejné podujatia: výročnú konferenciu orgánu EIOPA, medzinárodnú konferenciu o dohlade nad transatlantickými poisťovacími skupinami a Deň stratégie ochrany spotrebiteľov orgánu EIOPA, ktoré boli prístupné pre účastníkov z odvetvia a združeniam zainteresovaných strán. Viac ako 1 240 zástupcov orgánov dohľadu a príslušného odvetvia sa zúčastnilo na vzdelávacích aktivitách a verejných podujatiach organizovaných orgánom EIOPA v roku 2011.

Vo svojej komunikácii s verejnosťou sa orgán EIOPA zameriava na vysvetľovanie rôznych technických a právnych otázok týkajúcich sa jeho hlavných oblastí činnosti: poistenie, Solventnosť II, inštitúcie zamestnaneckého dôchodkového zabezpečenia, ochrana spotrebiteľa, finančná stabilita, finančné inovácie a objasnenie úlohy nových európskych orgánov dohľadu.

Na konci roka 2011 vytvoril EIOPA špeciálnu e-mailovú schránku pre verejnosť.

V roku 2011 sa predstavitelia manažmentu orgánu EIOPA zúčastnili na 42 konferenciách, okrúhlych stoloch a iných verejných podujatiach a predniesli 28 prejavov a prezentácií. Takisto sa zúčastnili na 34 stretnutiach so zástupcami odvetvia a medzinárodnými regulačnými orgánmi. Európske médiá prejavili rastúci záujem o európsky systém orgánov pre finančný dohľad (ESFS), a najmä činnosť orgánu EIOPA. Predstavitelia orgánu EIOPA poskytli 35 rozhovorov zástupcom médií a tlačová kancelária orgánu EIOPA vybavila 248 otázok z radov médií. V rámci svojej činnosti v oblasti mediálnych vzťahov zorganizoval orgán EIOPA štyri tlačové konferencie a brífingy a vydal 32 tlačových a webových správ.

V roku 2011 pripravil orgán EIOPA 20 správ a podaní o aktuálnych otázkach zameraných na odbornú verejnosť a inštitúcie EÚ. Webová stránka orgánu EIOPA v roku 2011 zaznamenala 150 514 návštevníkov, ktorí si pozreli 5 048 246 strán a predplatiteľom bolo poslaných 40 emailových upozornení.

Vývoj organizácie

Pokiaľ ide o organizačné otázky, prijímanie zamestnancov bolo jednou z hlavných oblastí činnosti orgánu EIOPA v roku 2011. Dňa 1. januára 2011 mal 27 zamestnancov, pričom na konci roka sa ich počet zvýšil na 56 vrátane niektorých vyslaných národných expertov. Počet zástupcov manažmentu sa tiež rozšíril o dvoch vedúcich oddelení.

Zavádzanie rôznych pravidiel spojených s novým rámcom, v ktorom má orgán EIOPA ako európsky orgán fungovať, bolo ďalším dôležitým míľnikom a bolo realizované súčasne s vyššie uvedenou technickou prácou a bez zbytočného prerušovania.

Strategické ciele pre nasledujúce roky

V roku 2011 vymedzil orgán EIOPA ďalej uvedené strategické voľby v každej oblasti svojej činnosti.

V oblasti regulácie orgán EIOPA:

- prispieva k procesu určovania noriem v EÚ v oblasti poistenia a dohľadu nad inštitúciami zamestnaneckého dôchodkového zabezpečenia;
- pripravuje návrhy záväzných regulačných a vykonávacích technických noriem na základe právnych predpisov uvedených v článku 1 ods. 2 nariadenia orgánu EIOPA;
- vydáva usmernenia a odporúčania s cieľom zabezpečiť spoločné, jednotné a konzistentné uplatňovanie práva EÚ a vytvoriť jednotné, účinné a efektívne postupy dohľadu;
- poskytuje poradenstvo pri vytváraní rámca EÚ vychádzajúceho z rizík v oblasti inštitúcií zamestnaneckého dôchodkového zabezpečenia;
- poskytuje poradenstvo pri vytváraní rámca EÚ pre prevenciu kríz, krízové riadenie a riešenie kríz, ktorý by zodpovedal poistnému podnikateľskému modelu;
- poskytuje poradenstvo o rámci EÚ vo vzťahu k finančným konglomerátom prostredníctvom činnosti Spoločného výboru európskych orgánov dohľadu;
- predkladá stanoviská inštitúciám EÚ v oblastiach svojej pôsobnosti, a to na požiadanie alebo z vlastnej iniciatívy;
- prispieva k lepšej regulácii v rámci EÚ pomocou vhodných metód hodnotenia vplyvu na rozvoj regulačnej činnosti.

V oblasti dohľadu orgán EIOPA:

- uľahčuje a podporuje výmenu dôležitých informácií a údajov v rámci kolégií orgánov dohľadu;
- kontroluje a zlepšuje fungovanie kolégií orgánov dohľadu;
- vymedzuje celkový ročný akčný plán pre kolégiá orgánov dohľadu a monitoruje jeho zavedenie;
- vytvára spoločný rámec pre zavádzanie kontrolného dozorného procesu v rámci smernice Solventnosť II na podporu konvergencie dohľadu;
- vytvára operačný rámec zahŕňajúci mechanizmy spolupráce medzi EIOPA a vnútroštátnymi orgánmi dohľadu s cieľom prispieť k súdržnému a koordinovanému krízovému riadeniu v Európskej únii;
- posudzuje uplatňovanie regulačných a vykonávacích technických noriem a usmernení a odporúčaní vydaných orgánom EIOPA príslušnými vnútroštátnymi orgánmi dohľadu;
- organizuje a vykonáva partnerské hodnotenie činnosti vnútroštátnych kontrolných orgánov v oblasti poisťovníctva a inštitúcií zamestnaneckého dôchodkového zabezpečenia s cieľom ďalej upevniť jednotnosť výsledkov dohľadu.

V oblasti ochrany spotrebiteľa orgán EIOPA:

- posilňuje ochranu poistencov, účastníkov a príjemcov dôchodkového systému podporou transparentnosti, jednoduchosti a spravodlivosti prostredníctvom šírenia štandardizovanejších a porovnateľnejších informácií o produktových rizikách a nákladoch, príslušných regulačných požiadavkách a postupoch vybavovania sťažností;
- zvyšuje ochranu spotrebiteľov vytvorením spoločnej metodiky pre posudzovanie vplyvu vlastností produktu a distribučných procesov, a to nielen v oblasti ochrany spotrebiteľa, ale aj v oblasti finančného postavenia finančných inštitúcií;
- vydáva varovania týkajúce sa určitých finančných aktivít alebo ich, podľa potreby, dočasne zakáže alebo obmedzí;
- zhromažďuje, analyzuje spotrebiteľské trendy a informuje o nich vymedzením a monitorovaním rizík týkajúcich sa spotrebiteľa s cieľom zabezpečiť, aby finančné inštitúcie náležite zohľadňovali riziká týkajúce sa ochrany spotrebiteľa;
- prispieva k ďalšej činnosti v odvetví v oblasti predaja a marketingu poisťných produktov v medziodvetvovom kontexte a v oblasti retailových investičných produktov prostredníctvom Spoločného výboru európskych orgánov dohľadu s cieľom zabezpečiť, aby boli špecifické vlastnosti poisťného sektora riadne zohľadnené;
- vytvára minimálne normy pre výcvik a odbornú spôsobilosť príslušných zamestnancov finančných inštitúcií, ktorí sú v kontakte so spotrebiteľmi, a zabezpečuje, aby nedochádzalo ku konfliktu záujmov alebo aby sa zmiernili;
- prispieva k finančnej gramotnosti a vzdelávaniu spotrebiteľov poskytovaním informácií o úlohách a právomociach vnútroštátnych orgánov dohľadu a nasmerovaním spotrebiteľov k užitočným vzdelávacím materiálom v oblasti financií;
- usiluje sa zabezpečiť dostatočné posilnenie postavenia spotrebiteľov podporovaním zavádzania účinných postupov uplatňovania nárokov na nápravu pre spotrebiteľov, a to vo finančných inštitúciách, ako aj z hľadiska prístupu k príslušným mechanizmom alternatívneho riešenia sporov;
- pomáha posúdiť potrebu európskej siete vnútroštátnych systémov poisťných záruk, ktorá je primerane financovaná a dostatočne harmonizovaná.

V oblasti finančnej stability orgán EIOPA:

- určuje trendy, potenciálne riziká a slabé miesta na základe informácií získaných z mikroprudenciálneho dohľadu nad poisťovňami a inštitúciami zamestnaneckého dôchodkového zabezpečenia;
- rozvíja rámce záťažového testovania a vedie tieto cvičenia v pravidelných intervaloch na účely určovania slabých miest, testovania stability trhu a analýzy a zmierňovania systémových rizikových udalostí;
- prispieva k medziodvetvovej identifikácii rizík a slabých miest vo finančnom systéme prostredníctvom činnosti Spoločného výboru európskych orgánov dohľadu;
- v spolupráci s ESRB rozvíja vhodné kritériá na identifikáciu a monitorovanie systémového rizika;
- sleduje, hodnotí vývoj stability finančných trhov v rámci svojej pôsobnosti a informuje o ňom, pričom využíva informácie pre verejnosť, ako aj informácie od vnútroštátnych orgánov dohľadu;
- zúčastňuje sa na činnosti ESRB s cieľom zabezpečiť, aby boli náležite zohľadnené špecifické vlastnosti odvetví poisťovníctva a inštitúcií zamestnaneckého dôchodkového zabezpečenia;
- úzko spolupracuje s ESRB poskytovaním informácií potrebných na plnenie svojich úloh a zabezpečením náležitej nadväznosti na upozornenia a odporúčania.

V oblasti vonkajších vzťahov orgán EIOPA:

- rozvíja kontakty a uzatvára administratívne zmluvy s orgánmi dohľadu, medzinárodnými organizáciami a vládami tretích krajín v súlade s právnym rámcom nariadenia o orgáne EIOPA;
- posudzuje režimy dohľadu tretích krajín s cieľom pripraviť rozhodnutia o rovnocennosti, ktoré majú byť prijaté Európskou komisiou;
- prispieva k rozvoju spoľahlivých medzinárodných noriem v odvetví poisťovníctva a inštitúcií zamestnaneckého dôchodkového zabezpečenia;
- posilňuje bilaterálne vzťahy s tretími krajinami, najmä s tými, ktoré podliehajú posudzovaniu rovnocennosti.